

16. Про Державну податкову службу в Україні : Закон України № 509-Х11 від 04.12.1990 р. // ВВР України. – 1991. – № 6. – Ст. 37.

17. Положення «Про Державну митну службу України», затверджене Указом Президента України № 1582/2011 від 12 травня 2011 року // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/582/2011>.

Омельченко А.С. Координация деятельности и взаимодействие подразделений ОВД с правоохранительными органами Украины в противодействии организованной преступности. Рассмотрены вопросы координации деятельности и взаимодействия подразделений ОВД с правоохранительными органами Украины при противодействии организованной преступности. В частности, освещена роль Генеральной прокуратуры в координации деятельности подразделений ОВД, Службы безопасности Украины, налоговой милиции, Государственной таможенной службы, а также приведены наиболее эффективные формы взаимодействия между ними.

Ключевые слова: координация, взаимодействие, противодействие организованной преступности, правоохранительные органы.

Omelchenko O. S. Coordination of activities and interaction of the internal affairs units with law enforcement agencies of Ukraine in combating organized crime. The author has considered problems of coordination and interaction between internal affairs units with law enforcement agencies of Ukraine in combating organized crime. In particular, the analysis of scientists' views on the nature and forms of coordination and interaction between law enforcement agencies, as well as legal regulation of this activity to combat organized crime in modern conditions has been made. The author has highlighted the role of the General Prosecutor's Office, in coordination of law enforcement activities. The most effective forms of interaction between departments of the Interior, the Security Service of Ukraine, the tax militia, the State Customs Service have been exposed.

The main criterion for evaluating the effectiveness of coordination activities, according to the author, is the real impact on the improvement of combating crime and corruption, enhancing the role of prevention, protection of the rights and freedoms of citizens from criminal attacks. The author believes that the coordination of law enforcement creates the necessary prerequisites for combating organized crime. Coordination of activities and interaction are carried out in order to create optimal conditions for the full and objective process to detect, prevent and solve crimes.

Keywords: coordination, interaction, combating organized crime, law-enforcement agencies.

Надійшла до редакції 25.03.2014

Онофрейчук А. Д.
аспірант

(Національна академія Служби безпеки України)

УДК 343.985

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ ОПЕРАТИВНОЇ ЗАКУПКИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

На підставі аналізу положень чинного законодавства у сфері кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності України визначено сутність та зміст оперативної закупки. Зосереджено увагу на організаційно-правових основах та тактиці її провадження.

Ключові слова: Кримінальний процесуальний кодекс України, оперативно-розшукова діяльність негласні слідчі (розшукові) дії, контроль за вчиненням злочину, оперативна закупівля.

Постановка проблеми. Формування правової держави потребує перебудови усієї правоохоронної системи, що неможливо без теоретико-прикладного осмислення її сутності та змісту. Поряд з цим аналіз світової практики протидії транснаціональній злочинності свідчить про те, що її виявлення, попередження та припинення потребує застосування адекватних реальним загрозам форм, методів, сил, засобів, здатних вирішувати стратегічні та тактичні задачі оперативно-розшукової діяльності.

Прийняття в Україні Кримінального процесуального кодексу у 2012 році відкрило новий етап у правовому регулюванні досудового розслідування на території усього пострадянського простору, оскільки він вбирає в себе прогресивний світовий досвід організації діяльності державних органів із протидії протиправній діяльності та встановлює детальну правову регламентацію провадження як гласних, так і негласних слідчих (розшукових) дій, спрямованих на їх розслідування. Слід зазначити, що новий КПК органічно пов'язаний із оперативно-розшуковим законодавством та вносить докорінні зміни в організаційно-правові основи провадження та реалізації оперативно-розшукових заходів та методів, до яких належить і оперативна закупка.

Мета статті полягає в аналізі організаційно-правових основ провадження оперативної закупки в Україні, виявленні проблемних питань та виробленні пропозицій щодо їх удосконалення.

Досягнення зазначеної мети зумовлює вирішення таких завдань: 1) аналіз правового регулювання оперативної закупки на сучасному етапі; 2) аналіз визначення та мети проведення оперативної закупки; 3) порівняльно-правовий аналіз провадження оперативної закупки в Україні та інших країнах.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблема протидії організованій злочинності виступає предметом досліджень багатьох науковців як на національному, так і міжнародному рівнях. Так, зазначену наукову проблему було розглянуто у наукових працях Л.В. Багрій-Шахматова, Ю.В. Бауліна, В.І. Борисова, В.Г. Бурчака, В.О. Глушкова, В.В. Голіна, Н.О. Гуторова, О.М. Джужі, О.Ф. Долженкова, А.П. Закалюка, О.Г. Кальмана, О.О. Кваші, М.І. Камлика, І.П. Козаченка, О.М. Костенка, В.К. Лисиченка, В.П. Меживого, К.А. Мулика, Д.Й. Никифорчука, І.В. Сервецького, В.В. Сташиса, З.Р. Сулемайнова, В.Я. Тація, В.П. Тихого, О.Н. Ярмиша та ін.

Проте у зв'язку із застосуванням норм нового Кримінального процесуального кодексу України, який вніс докорінні зміни в організацію окремих елементів системи оперативно-розшукової діяльності, правові основи оперативної закупки досліджені фрагментарно та потребують ґрунтовного наукового дослідження. Крім того, аналіз наукових досліджень організаційно-правових основ оперативної закупки дозволяє дійти висновку щодо неоднозначності тлумачення сутності, змісту, мети та визначення оперативної закупки, порядку її процесуального проведення та відповідного оформлення результатів. Такому стану речей сприяють також і норми чинного законодавства.

Виклад основного матеріалу. В Україні проведення оперативної закупки здійснюється згідно з положеннями статті 271 Кримінального процесуального кодексу України у порядку, визначеному нормативно-правовими актами Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Державної митної служби України, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України.

Положення статті 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» надають право оперативним підрозділам проводити контрольовану і оперативну закупку товарів, предметів та речовин, у тому числі заборонених для обігу, у фізичних та юридичних осіб незалежно від форми власності з метою виявлення та документування фактів протиправних діянь.

При цьому слід зазначити, що національний законодавець, теоретики, представники правоохоронних органів, юристи, громадські діячі тощо не виробили єдиного підходу до визначення змісту оперативної закупки. Так, положення чинного Кримінального процесуального кодексу України та спільного наказу, затвердженого Генеральною прокуратурою України, Міністерством внутрішніх справ України, Службою безпеки України, Адміністрацією державної прикордонної служби України, Міністерством фінансів України, Міністерством юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 «Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні», визначають, що оперативна закупка полягає в імітації придбання або отримання, у тому числі безоплатного, у фізичних та юридичних осіб незалежно від форм власності товару, обіг якого обмежений чи заборонений законодавством, з метою викриття і документування факту вчинення злочину та особи, яка його вчинила.

Проект Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 2008 року, розроблений Г. Москалем, визначає оперативну закупівлю як оперативно-розшуковий захід, який полягає в моделюванні ситуації удаваної угоди щодо придбання за плату в особи, що обґрунтовано підозрюється у вчиненні злочину, товарів і послуг заборонених для обігу, також предметів, які є засобами вчинення злочину, з метою виявлення та документування фактів протиправних діянь.

Положення Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» визначають оперативну закупку як операцію щодо придбання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів та відносять до заходів протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, проте не розкривають суті та змісту даного негласного розшукового заходу.

Поряд з цим, відповідно до положень ст. 271 чинного КПК України, оперативна закупка визначається як одна із форм контролю за вчиненням злочину, що є різновидом негласних слідчих (розшукових) дій.

Окремі вчені-дослідники проблем оперативно-розшукової діяльності, серед яких І.Р. Шинкаренко, З.Р. Сулейманова, І.І. Мусієнко та інші, відно-

сять оперативну закупку до методів ОРД. Так, З.Р. Сулейманова розглядає оперативну закупку як метод, який включає комплекс оперативно-розшукових та інших дій, що забезпечують придбання заборонених / обмежених в обігу населення товарів, предметів, речовин та документування протиправної діяльності осіб, підозрюваних у вчиненні злочинів, з метою їх викриття.

Отже, аналіз наукових підходів до визначення оперативної закупки свідчить про те, що її визначають як «метод», «захід», «операція». Таке різноманіття підходів до визначень сутності оперативної закупки зумовлене недостатньою розробленістю теоретико-правового підходу до вирішення проблеми, а також відсутністю єдиного підходу до вироблення мети оперативної закупки як на законодавчому, так і науковому рівнях. Перш за все звертає на себе увагу надто широке формулювання мети оперативної закупки як у Законі України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними», так і в юридичній літературі.

Так, відповідно до ст. 5 зазначеного вище Закону, метою оперативної закупки є «...одержання доказів злочинної діяльності, пов'язаної з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів». Схоже визначення запропоновано у науково-практичному коментарі Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» під редакцією І.В. Сервецького [2, с. 104].

Я.В. Давидов вважає, що метою оперативної закупки є виявлення протизаконної діяльності [3, с. 37]. На думку О. М. Бандурки, оперативна закупка є негласним оперативно-розшуковим заходом, який може проводитися з метою: 1) виявлення фактів злочинної діяльності та 2) перевірки оперативної інформації, отриманої оперативним працівником з іншого приводу, у зв'язку з розслідуванням кримінальної справи [4, с. 110].

З.Р. Сулейманова вбачає мету оперативної закупки у виявленні, попередженні, припиненні й документуванні злочинних дій, затриманні на місці злочину осіб, причетних до вчинення наркозлочинів, а також встановленні інших обставин [5].

В.Б. Рушайло пропонує застосовувати оперативну закупку для отримання заборонених речей предметів, речовин, які вилучені з цивільного обігу чи обіг яких обмежено [6, с. 407].

Вважаємо, що жодне з перелічених визначень мети оперативної закупки достатньою мірою не відображає її призначення. Дослідження матеріалів оперативно-розшукової діяльності, слідчої практики дозволяє зробити висновок про те, що застосування оперативної закупки має на меті отримання прямих доказів факту ініціативного збуту покупцю конкретною особою товарів, заборонених/обмежених у вільному обігу населення.

Аналіз правових основ провадження оперативної закупки на сучасному етапі свідчить про те, що остання, як форма контролю за вчиненням злочину, може бути проведена лише під час досудового розслідування, яке розпочинається з моменту внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Відповідно до ч.1 ст 271 КПК України,

провадження оперативної закупки може здійснюватися у випадках наявності достатніх підстав вважати, що готується вчинення або вчиняється тяжкий чи особливо тяжкий злочин. Отже, закон забороняє провадження оперативної закупки на підставі наявної інформації щодо готування або вчинення злочинів невеликої та середньої тяжкості.

Суб'єктами провадження оперативної закупки, відповідно до положень чинного законодавства, є уповноважені оперативні підрозділи. Положення Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» визначають, що оперативні підрозділи мають право проводити контрольовану та оперативну закупку товарів, предметів та речовин, у тому числі заборонених для обігу, у фізичних та юридичних осіб незалежно від форм власності з метою виявлення та документування фактів протиправних діянь. Стаття 5 вищезазначеного законодавчого акту містить перелік оперативних підрозділів відповідних державних органів: Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, Державної пенітенціарної служби України, розвідувального органу Міністерства оборони України, органів доходів і зборів. При цьому проведення оперативно-розшукової діяльності іншими підрозділами зазначених органів, підрозділами інших міністерств, відомств, громадськими, приватними організаціями та особами забороняється.

Однак рішення про проведення оперативної закупки, відповідно до положень чинного Кримінального процесуального кодексу України, має право прийняти виключно прокурор. Згідно з вимогами статті 251 КПК України, рішення прокурора про проведення оперативної закупки, як форми контролю за вчиненням злочину, повинно мати своє відображення у постанові про проведення негласних слідчих (розшукових) дій. У ч. 3 ст. 110 («Процесуальні рішення») КПК України визначено, що рішення слідчого, прокурора приймається у формі постанови, яка є процесуальним документом. У даному документі, відповідно до встановлених вимог, викладається мотивоване рішення або розпорядження слідчого, прокурора, прийняте у ході здійснення досудового розслідування кримінального правопорушення.

Постанова, як правило, складається із таких частин:

- 1) вступна частина, яка містить відомості про місце і час прийняття постанови, прізвище, ім'я, по батькові, посаду особи, яка винесла постанову;
- 2) мотивувальна частина, яка містить відомості, що обґрунтовують прийняте за постановою рішення із посиланням на норми законодавства України;
- 3) резолютивна частина, яка відображає відомості щодо суті та змісту прийнятого процесуального рішення, місця та часу (строків) його виконання, та вказує на виконавців постанови.

Важливою умовою підготовки та проведення оперативної закупки є заборона провокувати (підбурювати) особу на вчинення злочину, який вона не вчинила б, якби слідчий цьому не сприяв, або з цією самою метою впливати на її поведінку насильством, погрозами, шантажем (ч. 3 ст. 271 КПК України 2012 року).

Особливості тактики проведення оперативної закупки полягають у тому, що після її фактичного проведення особа, яка її провела, добровільно видає у присутності понятих уповноваженим суб'єктам провадження придбані предмети (речовини), за результатами чого в порядку статті 104 КПК України складається протокол оперативної закупки. Відповідно до встановлених законодавством вимог, у даному протоколі вказуються відомості про таке:

- місце, час проведення та назва процесуальної дії;
- особа, яка проводить процесуальну дію (прізвище, ім'я, по батькові, посада);
- всі особи, які присутні під час проведення процесуальної дії (прізвища, імена, по батькові, дати народження, місця проживання);
- інформація про те, що особи, які беруть участь у процесуальній дії, заздалегідь повідомлені про застосування технічних засобів фіксації, характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються при проведенні процесуальної дії, умови та порядок їх використання;
- послідовність дій;
- отримані в результаті процесуальної дії відомості, важливі для цього кримінального провадження, в тому числі виявлені та/або надані речі і документи;
- вилучені речі і документи та спосіб їх ідентифікації;
- спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу;
- зауваження і доповнення до письмового протоколу з боку учасників процесуальної дії.

Слід окремо звернути увагу на предмети оперативної закупки, якими, відповідно до встановлених законодавством норм, може бути товар, об'єкт якого обмежений чи заборонений законодавством. Так, постановою Верховної Ради України № 2741-ХІІ від 17 червня 1992 року встановлено перелік видів майна, що не може перебувати у власності громадян, громадських об'єднань, міжнародних організацій та юридичних осіб інших держав на території України. Цей перелік включає: зброю, боєприпаси (крім мисливської та пневматичної зброї та боєприпасів до неї), бойову та спеціальну військову техніку, ракетно-космічні комплекси; вибухові речовини та засоби вибуху, бойові отруйні речовини; наркотичні, психотропні, сильнодіючі отруйні лікарські засоби (за винятком отримуваних громадянами за призначенням лікаря); протиградові установки; державні еталони одиниць фізичних величин; спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації. Зазначені предмети та об'єкти не можуть перебувати у власності юридичних осіб недержавних форм власності (перелік доповнено пунктом 7 та приміткою до нього згідно з Постановою ВР № 121/94-ВР від 15.07.94 р.). Також до видів майна, що вилучене з вільного обігу, належать електрошоккові пристрої та спеціальні засоби, що застосовуються правоохоронними органами, крім газових пістолетів і револьверів та патронів до них, заряджених речовинами сльозогінної та подразнюючої дії (п. 8 згідно з Постановою ВР № 19/95-ВР від 24.01.95).

Додатком № 2 до Постанови Верховної Ради України № 2471-ХІІ від

17.06.92 р. визначено перелік видів майна, що обмежене в обігу, та порядок набуття права власності на нього. До майна, обмеженого в обігу, належить вогнепальна гладкоствольна та нарізна мисливська зброя, газові пістолети, револьвери і патрони до них, заряджені речовинами слезогінної та подразнюючої дії, холодна зброя та пневматична зброя калібру понад 4,5 міліметра із швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду; об'єкти, що перебувають на державному обліку як пам'ятки історії та культури; радіоактивні речовини.

За змістом частини 2 статті 271 КПК України, одними із умов проведення оперативної закупки, є те, що остання не проводиться, якщо внаслідок її проведення неможливо повністю запобігти:

- 1) посягання на життя або заподіяння особі (особам) тяжких тілесних ушкоджень;
- 2) поширенню речовин, небезпечних для життя багатьох людей;
- 3) втечі осіб, які вчинили тяжкі чи особливо тяжкі злочини;
- 4) екологічній або техногенній катастрофі.

Висновки. Отже, оперативна закупка є законною за умов:

- 1) здійснення її в рамках кримінального провадження щодо тяжкого або особливо тяжкого злочину;
- 2) провадження уповноваженою законом особою;
- 3) прийняте рішення про її проведення прокурором.

За результатами проведення оперативної закупки складається протокол, до якого додаються речі і документи, отримані під час проведення його провадження. У разі, якщо контроль за вчиненням злочину закінчується відкритим фіксуванням, про це складається протокол у присутності такої особи.

Оперативна закупка є допустимою за умов, що встановленими або не встановленими особами вчиняється тяжкий або особливо тяжкий злочин; цей злочин є незакінченим; розкриття та розслідування підготовлюваного або вчинюваного злочину шляхом провадження інших гласних та негласних дій є неможливим; можливість припинення злочинної діяльності на ранніх стадіях її вчинення. Крім вказаних вище, умовами проведення оперативної закупки, за змістом частини 2 статті 271 КПК України, є те, що вона не проводиться, якщо внаслідок її проведення неможливо повністю запобігти:

- 1) посягання на життя або заподіяння особі (особам) тяжких тілесних ушкоджень;
- 2) поширенню речовин, небезпечних для життя багатьох людей;
- 3) втечі осіб, які вчинили тяжкі чи особливо тяжкі злочини;
- 4) екологічній або техногенній катастрофі.

Особливими умовами провадження оперативної закупки є те, що під час її підготовки та проведення забороняється провокувати (підбурювати) особу на вчинення цього злочину з метою його подальшого викриття, допомагаючи особі вчинити злочин, який вона би не вчинила, як би слідчий цьому не сприяв, або з цією самою метою впливати на її поведінку насильством, погрозами, шантажем. Здобуті в такий спосіб речі і документи не

можуть бути використані у кримінальному провадженні.

Встановлюючи контроль за злочинними діями окремої особи (осіб) у формі оперативної закупки, орган досудового розслідування має на меті розкриття усіх можливих спілників, місць зберігання об'єктів матеріального світу, що виступали предметом або знаряддям злочину, встановлення свідків, виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню злочину, і, як наслідок, їх усунення. Крім того, особливу увагу слід приділити проблемі вироблення єдиного теоретико-правового підходу до визначення та мети оперативної закупки, що буде впливати на ефективність її здійснення та реалізацію результатів проведення.

Бібліографічні посилання

1. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : Закон України від 15 лютого 1995 р. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. — Режим доступу : www.rada.gov.ua.
2. *Сервецький І. В.* Науково-практичний коментар Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» / І. В. Сервецький. — К., 2000.
3. *Давыдов Я. В.* Оперативно-розыскная деятельность : конспект лекций / Я. В. Давыдов. — М., 2007.
4. *Бандурка О. М.* Оперативно-розшукова діяльність : підручник. Ч. I / О. М. Бандурка. — Х., 2002.
5. *Сулейманова З. Р.* Оперативна закупівля наркотичних засобів у структурі тактичної операції [Електронний ресурс] / З. Р. Сулейманова. — Режим доступу : www.lex-line.com.ua.
6. Основы оперативно-розыскной деятельности : учебник / под ред. В. Б. Рушайло. — СПб., 2000.
7. *Мілютін А. Є.* Проблеми проведення оперативних закупок наркотичних засобів органами митної практики Європейського Суду з прав людини [Електронний ресурс] / А. Є. Мілютін. — Режим доступу : www.minjust.gov.ua/0/2406.
8. Конституція України від 28.06.1996 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. — Режим доступу : www.rada.gov.ua.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України. — К., 2012.
10. Спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5 «Про затвердження Інструкції «Про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні».
11. Негласні слідчі (розшукові) дії. Коментар до глави 21 Кримінального процесуального кодексу України / кол. авт.; за заг. ред. Є.Д. Скуліша. — К., 2012.

Онофрейчук А.Д. Особенности проведения оперативной закупки в Украине на современном этапе. На основании анализа оперативно-розыскного и уголовно-процессуального законодательства Украины определены суть и содержание оперативной закупки. Сосредоточено внимание на организационно-правовых основах и тактике ее проведения.

Ключевые слова: Уголовный процессуальный кодекс, оперативно-розыскная деятельность, негласные следственные (розыскные) действия, контроль за совершением преступления, оперативная закупка.

Onofreychuk A. D. Features of the operational procurement in Ukraine at the present stage. The article is about the legal and organizational backgrounds of operational-procurement, made on the basis of the analysis of the Criminal Procedural Code of Ukraine, and the law, which regulates the operational-searching activity. There is also mentioned the

organizational, legal and tactical backgrounds of an operational procurement. The author substantiated grounds of legality and permissibility, and set out specific conditions for the conducting and the lack of operational procurement.

It was found that operational procurement is legitimate under such conditions: 1) implement it in the context of criminal proceedings against serious or especially serious crime; 2) proceedings is made by a person authorized by law; 3) the decision on its implementation is made by the prosecutor. The author focuses on the fact that the results of the operational procurement should be fixed in a protocol, which is not necessary to add items and documents obtained during its proceedings. If the control of the commission of the crime ends with open recording, this is drawn up in the presence of that person.

The paper determines that the operational procurement is permissible if a known or unknown persons committed a serious or especially serious crime; this offense is incomplete; detection and investigation of crime in preparation or exerted by conducting other overt and covert action is not possible; possibility for the suspension of criminal activity in the early stages of its execution.

It is concluded that, setting control over the criminal actions of the individual(s) in the form of operational procurement, the pre-trial investigation agency seeks disclosure of all possible accomplices, places of storage objects of the material world, which were the subject of a weapon or crime, establishing witnesses, identifying causes and conditions that contributed to the commission of a crime and, as a result, eliminate them. In addition, special attention should be paid to the problem of making a single-theoretic approach to determining the legal and operational procurement objectives that influence the effectiveness of its implementation and results of the carrying out.

Keywords: *Criminal Procedural Code of Ukraine, covert investigatory actions, control over committing a crime, operational procurement.*

Надійшла до редакції 14.12.2013

Рашевський С. П.

ад'юнкт

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 343.37

ТЕРМІНОЛОГІЯ, ВИКОРИСТОВУВАНА ПРИ ФОРМУЛЮВАННІ СКЛАДІВ НАРКОЗЛОЧИНІВ

Розглянуто питання відповідності термінів, використовуваних при формулюванні складів наркозлочинів. Встановлено походження та зміст основних понять, запозичених правом у медицині, механіці, соціології, та їх співвідношення із сучасними законодавчими термінами. Розглянуто також проблемні питання впливу різних психічних станів особи на межі кримінальної відповідальності.

Ключові слова: *наркозлочинність, протидія, сфера діяльності, наркотична залежність, стан наркотичного сп'яніння, межі кримінальної відповідальності.*

Постановка проблеми. Перш ніж аналізувати термінологічні поняття, використовувані у сфері незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, необхідно визначити термінологічний апарат. Даний апарат дозволить нам з'ясувати основні